

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR TURTO
NAUDOJIMO**

2020 m. liepos 15 d. Nr. K3
Kupiškis

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kupiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje
www.kupiskis.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
IŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	9
1. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS	9
1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos	9
1.2. Nepakankamas vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas	10
1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos	10
1.4. Savivaldybės ilgalaikių paskolų mokėjimas atidėtas ateities kartoms	11
2. SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	12
2.1. Biologinio turto apskaitos trūkumai nepašalinti	13
2.2. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita pamažu gerėja	13
2.3. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatomi trūkumai	14
3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	16
3.1. Savivaldybės turtas perduotas panaudai pažeidžiant konkurencijos įstatymą	16
3.2. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų	16
3.3. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos	17
3.4. Perkant advokatų paslaugas Savivaldybės biudžetui padaryta žala	18
3.5. Komandiruočių ataskaitos nerašomos	19
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENGINIMO PLANAS	20
PRIEDAI	
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	23
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	24

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

62,6 mln. Eur	4,62 mln. Eur	22,5 mln. Eur	22,1 mln. Eur
Savivaldybės turtas	Savivaldybės paskolų likutis	Savivaldybės biudžeto pajamos	Savivaldybės biudžeto išlaidos

36

Subjektų finansinių ataskaitų duomenys konsoliduoti

5 metus iš eilės

Nustatome, kad biudžeto vykdymo ataskaitos visais atvejais teisingos

5 metus iš eilės

Sąlygojame nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Vis dar

Vangiai registruojamas biologinis turtas, todėl negalime patvirtinti biologinio turto likučio

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 1 punktu, atlikome Kupiškio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir 2019 metų konsoliduotųjų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą bei Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams duomenų tikrumo bei teisingumo vertinimą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Audito apribojimai netaikyti. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (24 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais teisingas.

Įvertinę Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinio teisingumą nustatėme, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka asignavimų valdytojų duomenis, iš kurių jos sudarytos (1 skyrius, 9 psl.).

2. Nepakankamas vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas

Kupiškio rajono savivaldybėje vis dar nėra patvirtinto išorinės reklamos specialiojo plano. Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nenustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai (1.2 poskyris, 10 psl.).

3. Savivaldybės ilgalaikių paskolų mokėjimas atidėtas ateities kartoms

Savivaldybės ilgalaikės paskolos dalis mažinama kasmet bankams mokant tik palūkanų dalį. Savivaldybės kontrolierius 2017 metais konstatavo, kad refinansuojant ilgalaikių paskolų ėmimą, ilgalaikės paskolos grąžinimai numatomi 2026 ir vėlesniais metais (1.4 poskyris, 11 psl.).

Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

4. Biologinio turto apskaitos trūkumai nepašalinti.

Savivaldybė neįvertino, neužregistravo apskaitoje ir finansinėse ataskaitose biologinio turto, todėl negalime patvirtinti, kad konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje biologinio turto likutis 2019-12-31 yra teisingas (2.1 poskyris, 13 psl.).

5. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita pamažu gerėja

Įvertinus Savivaldybės administracijos veiksmus įgyvendinant ankstesnių metų pateiktas rekomendacijas dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos, nustatyta pažanga, kad finansinėse ataskaitose būtų rodomi teisingi duomenys, tačiau apskaitos procesas vis dar tobulintinas (2.2 poskyris, 13 psl.).

6. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatomi trūkumai

Savivaldybės administracija atsižvelgė į Savivaldybės kontrolieriaus nustatytus trūkumus dėl nebaigtos statybos ir iš nebaigtos statybos į kitus straipsnius atitinkamai išskėlė dalį turto, tačiau nebaigtoje statyboje išlieka projektų su rekonstrukcijos darbais, kurie užbaigti 2006 ir vėlesniais metais (2.3 poskyris, 14 psl.).

Dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo

7. Savivaldybės turtas perduotas panaudai pažeidžiant konkurencijos įstatymą.

Nustatyta, kad asociacijoms perduodant Savivaldybei priklausantį turtą – automobilių, motociklų sporto trasas ir vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje įrangą, Savivaldybė nesudarė pakankamai palankių sąlygų ūkio subjektų veiksmingai konkurencijai, kaip tai įpareigoja daryti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostata. Savivaldybei priklausantį turtą – automobilių, motociklų sporto trasas ir vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje įrangą– Savivaldybės taryba perdavė panaudos pagrindais, prieš tai nepripažinusi šio turto nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti (3.1 poskyris, 16 psl.).

8. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų.

Kartu su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole atliktas Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas parodė, kad nėra ilgalaikių Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo gairių. Ne visas turimas turtas reikalingas Savivaldybės funkcijoms atlikti. Nepakankamas dėmesys skiriamas Savivaldybės NT teisei registracijai (3.2 poskyris, 16 psl.).

9. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos.

Savivaldybės kontrolierius jau kelintus metus iš eilės konstatuoja, kad Savivaldybės įstaigose kasmet yra neužimtų pareigybių, o sutaupytos darbo užmokesčio lėšos naudojamos priedams ir priemokoms mokėti. Savivaldybės administracijoje 2019 m. sausio 1 d. neužimtų pareigybių skaičius buvo 14,5, o 2019 m. gruodžio 31 d. – 11 pareigybių. Priedų ir priemokų 2019 metais išmokėta 160 tūkst. 395 Eur (3.3 poskyris, 17 psl.).

10. Perkant advokatų paslaugas Savivaldybės biudžetui padaryta žala.

Net dviejuose Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmų teismai sprendimuose pripažino, kad Savivaldybės meras, sudarydamas du potvarkius tarnybiniam nusižengimams tirti pažeidė Lietuvos Respublikos teisės aktus. Perkant advokatų paslaugas Savivaldybės biudžetui padaryta 2184,80 euro žala (3.4 poskyris, 18 psl.).

11. Komandiruočių ataskaitos nerašomos.

Nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje komandiruočių įforminimas neatitinka teisės aktų reikalavimų: nei Savivaldybės administracijos darbuotojai, nei Savivaldybės tarybos nariai, grįžę iš komandiruočių, nerašo ataskaitų (3.5 poskyris, 19 psl.).

Rekomendacijos

1. Įvertinti ir užregistruoti buhalterinėje apskaitoje Biologinį turtą teisės aktų nustatyta tvarka (4 – pagrindinis audito rezultatas).
2. Atlikti kelių ir gatvių kadastrinius matavimus ir įtraukti į apskaitą (5 – pagrindinis audito rezultatas).
3. Parengti ir patvirtinti išorinės reklamos specialųjį planą. Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentus (2 – pagrindinis audito rezultatas).
4. Suteikiant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias patalpas pagal panaudą ar nuomojant, skelbti viešą konkursą (7 – pagrindinis audito rezultatas).
5. Įvertinti Nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus, užbaigus darbus ir objektus, kurie jau kelerius metus eksploatuojami ir iškelti į kitas turto grupes (6 – pagrindinis audito rezultatas).

6. Išanalizuoti, ar Savivaldybės tarybos patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius Savivaldybės administracijoje yra optimalus, nustatyti pareigybių skaičiaus kriterijus ir užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių analizę (9 – pagrindinis audito rezultatas).

7. Siekiant mažinti įstaigų valdymo išlaidas, patvirtinti pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijus įstaigose ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą (9 – pagrindinis audito rezultatas).

8. Nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės komandiruočių įforminimo srityje, numatant ataskaitų rašymą, viešą ataskaitų pristatymą Savivaldybės tarybos nariams (11 – pagrindinis audito rezultatas).

Audito metu audituojamiems subjektams buvo teikiamos žodinės rekomendacijos, kurios buvo įgyvendintos audito metu. Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (20 psl.).

Viešo ir privataus intereso deklaravimas

Atsižvelgdama į Tarptautinių audito standartų reglamentavimą bei stažuočės Velso Audito Rūmuose metu įgytą patirtį bei žinias, deklaruojau apie galimą Savivaldybės kontrolierės Vilmos Mažeikienės viešo ir privataus intereso konfliktą pateikiant 10 audito rezultatą 3.4 poskyryje.

IŽANGA

Viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinį, kaip numatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, sudaro metinės finansinės ataskaitos ir metinės biudžeto vykdymo ataskaitos. Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Kupiškio rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) ir pagal Kupiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą kartu su Savivaldybės kontrolieriaus išvada teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti.

Kupiškio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas apjungus 29 biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų ir Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, kaip vieno viešojo subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą privalo tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus. Jų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau–VSAKIS).

Konsoliduotas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys rengiamas apjungiant į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir 26 Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Atsižvelgiant į 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas 2019 metų Savivaldybės biudžetas, asignavimai paskirstyti valdytojams.

Savivaldybės administracijos direktorius, įgyvendindamas Biudžeto sandaros įstatyme numatytus reikalavimus, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, ūkinę ir finansinę veiklą, Savivaldybės turto ir patikėjimo teise perduoto valdyti valstybės turto administravimą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, atsako biudžeto asignavimų valdytojai.

AUDITO REZULTATAI

1. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS

Įvertinę Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatėme, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka asignavimų valdytojų duomenis, iš kurių jos sudarytos.

1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos

1. Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, kitos pajamos, kurias sudaro biudžetinių įstaigų įmokos už teikiamas paslaugas bei patalpų nuomą ir pajamos, gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos. Kupiškio rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslintas pajamų planas, įskaitant dotacijas ir lėšas iš valstybės išdo, įvykdytas 101,6 proc. – gauta 344,6 tūkst. eurų pajamų daugiau, nei planuota. Mokestinių pajamų planas įvykdytas 105,4 proc. – surinkta 549,3 tūkst. eurų daugiau, nei planuota. Didžiausia viršplaninių pajamų dalis gauta iš gyventojų pajamų mokesčio. Šio mokesčio planas įvykdytas 104,9 proc., arba gauta 462,5 tūkst. eurų daugiau, nei planuota. Turto mokesčių planas įvykdytas 112,5 proc. ir viršytas 87,7 tūkst. eurų. Didžiausias nukrypimas nuo planuotų pajamų yra žemės mokesčio. Šio mokesčio surinkta 11,7 proc., arba 46,7 tūkst. eurų, daugiau, nei buvo planuota. Nekilnojamojo turto mokesčio surinkimo planas įvykdytas 114,8 proc., arba gauta 43,4 tūkst. eurų daugiau, nei planuota. Paveldimo turto mokesčio gauta 2,4 tūkst. eurų mažiau, nei planuota. Mokesčių už aplinkos teršimą surinkta 5 proc., arba 0,9 tūkst. eurų mažiau, nei planuota. Dotacijų planas įvykdytas 98,9 proc. (planuota gauti 10586,4 tūkst. eurų, gauta 10473,4 tūkst. eurų) (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Duomenys apie Savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų vykdymą

	Patikslintas planas (tūkst. Eur)	Gauta pajamų (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)	Įvykdymo proc.
Mokesčiai	10168,9	10718,2	549,3	105,4
Dotacijos	10586,4	10473,4	-113,0	98,9
Kitos pajamos	1371,2	1307,4	-63,8	95,3
Materialiojo ir nematerialiojo turto	56,0	28,1	-27,9	50,2

realizavimo pajamos				
Iš viso pajamų	22182,5	22527,1	344,6	101,6

1.2. Nepakankamas vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas

- Savivaldybės kontrolierius dar 2017 metais audito metu nustatė leidimų išdavimo dėl išorinės reklamos įrengimo Savivaldybės teritorijoje reglamentuojančių norminių aktų trūkumus ir pateikė rekomendacijas jiems šalinti, tačiau Savivaldybės administracija nepašalino visų trūkumų.
- Reklamos įstatymo 12 straipsnis reglamentuoja išorinės reklamos įrengimo reikalavimus. Šio straipsnio 4 dalis nurodo, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis savivaldybės patvirtintais išorinės reklamos specialiaisiais planais ar bendraisiais teritorijų planavimo dokumentais ir juose nustatytais išorinės reklamos įrengimo reglamentais.
- Kupiškio rajono savivaldybėje vis dar nėra patvirtinto išorinės reklamos specialiojo plano. Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nenustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai.***

1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos

- 2019 metų biudžeto išlaidų planas įvykdytas 97,2 proc., arba 638,3 tūkst. Eur mažiau, nei buvo planuota. Lėšos buvo naudojamos taupiai ir racionaliai, tuo pačiu užtikrinant pagrindinių funkcijų finansavimą. Biudžeto asignavimų panaudota mažiau, nei planuota pagal visas valstybės funkcijas (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Duomenys apie Kupiškio rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto išlaidų įvykdymą pagal valstybės funkcijas

Funkcinės klasifikac. kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas (tūkst. Eur)	Įvykdyta (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)	Įvykdymo proc.
1	Bendros valstybės paslaugos	1603,8	1551,4	-52,4	96,7
2	Gynyba	17,7	15,6	-2,1	88,1

3	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	560,8	560,4	-0,4	99,9
4	Ekonomika	4145,5	3940,9	-204,6	95,1
5	Aplinkos apsauga	1567,4	1525,4	-42,0	97,3
6	Būstas ir komunalinis ūkis	492,4	476,3	-16,1	96,7
7	Sveikatos apsauga	579,0	567,5	-11,5	98,0
8	Poilsis, kultūra ir religija	2337,6	2302,8	-34,8	98,5
9	Švietimas	7870,4	7791,4	-79,0	99,0
10	Socialinė apsauga	3446,4	3251,0	-195,4	94,3
	Iš viso asignavimų	22621,0	21982,7	-638,3	97,2
	Finansinių įsipareigojimų vykdymas	66,6	66,6	0	100
	Iš viso išlaidų	22687,6	22049,3	-638,3	97,2

6. Daugiausiai asignavimų nepanaudota valstybės funkcijai „Ekonomika“ – 204,6 tūkst. Eur, iš jų 183,6 tūkst. Eur – ilgalaikiam materialiajam turtui kurti ir įsigyti. Dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų liko nepanaudotos Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti (174,8 tūkst. Eur). Projekto „Autobusų stoties pastato ir viešųjų erdvių Gedimino g. 96, Kupiškio mieste, modernizavimas“ administravimui nepanaudota 5,2 tūkst. Eur Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, nes faktinės išlaidos buvo mažesnės, nei planuota. Nepanaudota 10,3 tūkst. Eur specialios tikslinės dotacijos, skirtos žemės ūkio funkcijoms atlikti, iš jos – 9,5 tūkst. Eur darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti dėl darbuotojų ligos ir laikinai neužimtų pareigybių, 0,8 tūkst. Eur – prekėms ir paslaugoms, nes faktinės išlaidos buvo mažesnės, nei planuota.

1.4. Savivaldybės ilgalaikių paskolų mokėjimas atidėtas ateities kartoms

7. Savivaldybės biudžeto skolos ir skoliniai įsipareigojimai 2019 m. gruodžio 31 d. – 5069,1 tūkst. Eur, palyginti su metų pradžia, sumažėjo 202 tūkst. Eur.
8. Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis 2019 m. pradžioje – 4689,4 tūkst. Eur. Savivaldybės turimų paskolų likutis per 2019 metus sumažėjo 66,6 tūkst. Eur. Metų pabaigoje ilgalaikių paskolų likutis – 4622,8 tūkst. Eur. Likutį sudarė įsipareigojimai pagal 2015 metais ir 2017 metais pasirašytas paskolų sutartis : Nr. KS-2017-348663-29 – 4 272,7 tūkst. Eur ir Nr. KS - 2015 -92659 -29 350,1 tūkst. Eur.
9. Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis 2019 m. gruodžio 31 d. Kupiškio rajone gyveno 16756 gyventojų. Ilgalaikės paskolos dalis, tenkanti vienam rajono gyventojui, sudarė 275 Eur. Palyginus su 2018 metais, ilgalaikės paskolos dalis, tenkanti vienam rajono gyventojui, sumažėjo 5 eurai.
10. 2019 metais nebuvo pasirašyta naujų sutarčių dėl ilgalaikių paskolų ėmimo. Ilgalaikių paskolų likučius 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė pagal 2015 metais ir 2017 metais pasirašytas paskolų sutartis

11. 2019 metų pabaigoje mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas pradelstas daugiau kaip 45 dienas, Savivaldybė neturėjo.
12. ***Savivaldybės ilgalaikės paskolos Nr. KS-2017-348663-29 dalis mažinama kasmet bankams mokant tik palūkanų dalį. 2019 metais pagal šią sutartį paskolos buvo sumokėta 0 Eur, o palūkanų - 51,3 tūkst. Eur. Savivaldybės kontrolierius dar 2017 metais konstatavo, kad refinansuojant ilgalaikių paskolų ėmimą, ilgalaikės paskolos grąžinimai numatomi 2026 ir vėlesniais metais. Paskolų mokėjimas perkeliamas ateities kartoms.***
13. Kupiškio rajono savivaldybė įvykdė Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalies nuostatas, nurodančias, kad Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. atitinkamą įsiskolinimą. Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) – 446,3 tūkst. Eur, palyginti su 2019 m. sausio 1 d. sumažėjo 135,4 tūkst. Eur. Lyginant su metų pradžia daugiausiai (107,5 tūkst. Eur) sumažėjo įsiskolinimas už materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimą.

2. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

14. Pagal finansų ministro patvirtintą 2019 metų konsolidavimo schemą Kupiškio rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 30 viešojo sektoriaus subjektų. Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2019 m. konsolidavimo schemeje, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS), t. y. 26 biudžetinės įstaigos, 3 viešosios įstaigos, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskirtos prie viešojo sektoriaus subjektų, ir Išdas. Taip pat į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas:
 - 3 uždarytųjų akcinių bendrovių, kuriose Savivaldybei priklauso 100 procentų akcijų (UAB „Kupiškio komunalininkas“, UAB „Kupiškio autobusų parkas“ ir UAB „Kupiškio vandenys“);
 - 2 asocijuotų subjektų (AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“).
15. Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys VSAKIS pateiktas nustatytais terminais – 2019 m. gegužės 31 d. Parengtą 2019 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, tarpusavio sandorių eliminavimą, konsolidavimo

įrašus. Pagal Finansų ir biudžeto skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

16. Savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Tačiau konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi.

2.1. Biologinio turto apskaitos trūkumai nepašalinti

17. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punkto nuostatas, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymų į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną yra viena iš savarankiškosios Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybės funkcijų.
18. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnis nurodo, kad savivaldybės organizuoja jų teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizaciją ir apskaitą, organizuoja atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinius matavimus ir įrašymą į Nekilnojamojo turto registrą, Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka teikia Lietuvos statistikos departamentui metinę ataskaitą apie savivaldybės teritorijoje esamus, sutvarkytus, įkurtus naujus želdynus.
19. 2016 metais Savivaldybės kontrolierius nustatė trūkumus biologinio turto apskaitos srityje. Tie patys trūkumai išliko ir 2019 metais.
20. Savivaldybės administracija informavo Savivaldybės kontrolierių, kad ėmėsi veiksmų siekdama pašalinti Savivaldybės kontrolieriaus nurodytus trūkumus ir Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka pirkė paslaugą želdynų ir želdinių inventorizacijai atlikti Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje. Želdynų inventorizaciją numatoma atlikti iki 2020 m. gruodžio 31 d.
21. *Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis B. „Biologinis turtas“ nurodytos 31,86 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 31 906,6 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes Savivaldybė nesivadovavo 16 – VSAFAS nuostatomis, neregistravo apskaitoje viso biologinio turto, neįvertino jo pagal VSAFAS reikalavimus ir neatliko inventorizacijos, kaip reglamentuojama LR aplinkos ministro įsakyme.*

2.2. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita pamažu gerėja

23. Savivaldybės finansinės būklės ataskaitos 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis A.II.3. „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ likutis 18 911,06 tūkst. Eur.

24. Įvertinus Savivaldybės administracijos veiksmus, įgyvendinant ankstesnių metų Savivaldybės kontrolieriaus pateiktas rekomendacijas dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos, nustatyta pažanga finansinėse ataskaitose rodant teisingus duomenis. Per 2019 metus padidėjo teisiškai įregistruotų Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių skaičius.
25. Didelė dalis vietinės reikšmės kelių ir gatvių vis dar neįregistruota Nekilnojamojo turto registre. Sodininkų bendrijų keliai neįtraukti į Sąrašą ir neapskaityti apskaitose registruose.
26. Nustatyta, kad kai kurių gatvių atliktos rekonstrukcijos sąnaudos vis dar apskaitomos kaip nebaigta statyba, nors gatvės jau keleri metai naudojamos (pvz., Vilniaus gatvės Kupiškyje rekonstrukcija baigta 2007 metais, vertė – 108,7 tūkst. Eur, B. Žekonio g. rekonstrukcija baigta 2008 metais, vertė – 214,4 tūkst. Eur). Gatvių vertė nepadidinta, Nekilnojamojo turto registre neįregistruota. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Savivaldybės administracija nesivadovauja VSAFAS 12-ojo standarto nuostata nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti visas su statyba susijusias išlaidas tik iki tol, kol ilgalaikio turto vienetas bus paruoštas naudoti.
27. **Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis A.II.3. „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ nurodytos 18 911,06 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 31 906,57 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes Savivaldybė nesivadovavo 12 - VSAFAS nuostatomis ir netinkamai apskaitė vietinės reikšmės kelius ir gatves.**

2.3. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatoma trūkumų

28. Nebaigtoje statyboje vis dar išlieka įregistruoto turto vienetų - projektų, kuriems statybos darbai nėra vykdomi (pvz., Irklavimo bazės statyba - 32,66 tūkst. Eur, Sveikatingumo ir sporto komplekso įrengimas – 157,73 tūkst. Eur, Bažnyčios apžvalgos aikštelė – 35 tūkst. Eur).
29. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, atlikus esminį turto pagerinimą, didinama atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina, o nusidėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio turto pagerinimo darbai buvo baigti; nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų ilgalaikio materialiojo turto grupei priskiriamos visos projektavimo, statybos, konservavimo, montavimo ir kitos panašios išlaidos, padarytos, iki ilgalaikio materialiojo turto vienetas bus paruoštas naudoti.
30. Nustatyta, kad audituojamo laikotarpio pabaigoje Kupiškio rajono savivaldybės administracijos nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar buvo apskaitomos pilnai eksploatuojamo

ilgalaikio materialiojo turto vieneto sukūrimo išlaidos ir faktiškai baigtų esminio pagerinimo darbų išlaidos:

-
- Jaunimo centro pastato renovavimas (inv. Nr.01900101), įsigijimo savikaina ir likutinė vertė 2019-12-31 – 26,1 tūkst. Eur;
 - Vilniaus g. Kupiškyje rekonstrukcija (inv. Nr. 01900013), įsigijimo savikaina ir likutinė vertė 2019-12-31 – 108,7 tūkst. Eur;
 - B. Žekonio g. rekonstrukcija (inv. Nr. 01900026), įsigijimo savikaina ir likutinė vertė 2019-12-31 – 214,4 tūkst. Eur;
 - Kupos parko tvarkymo darbai (inv. Nr. 01900028), įsigijimo savikaina ir likutinė vertė 2019-12-31 – 150,6 tūkst. Eur;
 - Ventos–Lielupės upės baseino I investic. projektas (inv. Nr. 01900038), įsigijimo savikaina ir likutinė vertė 2019-12-31 – 172,2 tūkst. Eur.
-

31. Neatlikus užbaigtų ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir esminio pagerinimo darbų išlaidų iškėlimo operacijų iš nebaigtos statybos į pastatų bei infrastruktūros ir kitų statinių ilgalaikio materialiojo turto grupes, nebuvo skaičiuotas faktiškai naudojamų aukščiau minėtų ilgalaikio materialiojo turto vienetų nusidėvėjimas.
32. **Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje tvarkant ir apskaitant nebaigtą statybą, Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebaigtos statybos vertė padidinta 672 tūkst. Eur ir šia suma parodyta mažesnė infrastruktūros ir kitų statinių vertė, nuo šios sumos neskačiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.**
33. *Dėl nebaigtos statybos apskaitos netikslumų Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis pateikto A.II.10. „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ 6251,59 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 31 906,57 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes nebaigtos statybos likutinė vertė padidinta 672 tūkst. Eur.*
34. *Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos dalyje netikslūs nusidėvėjimo sąnaudų ir finansavimo pajamų duomenys, Aiškinamajame rašte – informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.*

3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

3.1. Savivaldybės turtas perduotas panaudai pažeidžiant konkurencijos įstatymą

35. Atliekant patikrinimą, nustatyta, kad perduodant Savivaldybei priklausantį turtą – automobilių, motociklų sporto trasas ir vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje įrangą, Savivaldybė nesudarė pakankamai palankių sąlygų ūkio subjektų veiksmingai konkurencijai, kaip tai įpareigoja daryti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostata. Savivaldybė neskelbė viešai konkurso apie galimybę visiems ūkio subjektams gauti panaudos teise valdyti Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą.
36. Savivaldybės kontrolieriaus nuomone, nei asociacija visureigių klubas „35 coliai“, nei asociacija „Kupiškio vikingai“, kurioms Savivaldybė perdavė panaudai turtą, neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatų, nes šios asociacijos nėra socialinės srities subjektai, kuriems Savivaldybė galėtų perduoti turtą panaudos pagrindais. Savivaldybės administracija reagavo į Savivaldybės kontrolieriaus rekomendacijas ir atnaujino Kupiškio rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašą, nurodant, kokioms asociacijoms gali būti perduodamas Savivaldybės turtas panaudai.
37. Savivaldybės tarybos sprendimai perduoti turtą panaudos pagrindais asociacijoms buvo parengti pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas, kurios nurodo prievolę prieš tai priimti sprendimą pripažinti turtą Savivaldybei nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti. Savivaldybei priklausantį turtą – automobilių, motociklų sporto trasas ir vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje įrangą – Savivaldybės taryba perdavė panaudos pagrindais, prieš tai nepripažinusi šio turto nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti. Savivaldybės tarybos sprendimų - pripažinti turtą nereikalingu ar netinkamu (negalimu) naudoti - nėra.
38. Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje viešojo administravimo subjektams, šiuo atveju Savivaldybei, įtvirtintos pareigos užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę ir vienodas konkurencijos sąlygas visiems atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams. Jeigu subjektas vykdo ūkinę veiklą – siūlo prekes ir paslaugas rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar tokia savo veikla jie siekia pelno, ar ne, vykdydamas šią veiklą jis laikomas ūkio subjektu, kuriam taikomos konkurencijos taisyklės.

3.2. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas turi trūkumų.

39. Kartu su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole atliktas Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas parodė, kad nėra ilgalaikių Savivaldybės nekilnojamojo turto (toliau – NT) valdymo gairių – kiek ir kokio turto reikia tam tikroms funkcijoms atlikti, kiek yra turto, kurį tikslinga nuomoti, ateityje plėtoti ar parduoti. Savivaldybės administracijos kiekvienais metais rengiamos Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos neinformatyvios, šių ataskaitų duomenimis nesinaudojama, nes jose nėra sprendimų priėmimui reikalingos informacijos.
40. Ne visas turimas turtas reikalingas Savivaldybės funkcijoms atlikti. Dalis valdomo NT yra perduota naudotis kitoms Savivaldybės biudžetinėms ir viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms savivaldybės funkcijoms vykdyti. Savivaldybės NT sudėtyje yra ir tokio turto, kuris nenaudojamas savivaldybės funkcijoms vykdyti.
41. Nepakankamas dėmesys skiriamas Savivaldybės NT teisinei registracijai. Nekilnojamojo turto registre neįregistruota dalies NT objektų naudojimosi duomenys. Nekilnojamojo turto registre nurodyti duomenys apie NT ne visada sutampa su apskaitos duomenimis. Nekilnojamojo turto registre neįregistruota dalis Savivaldybės NT ilgalaikės nuomos sutarčių, panaudos sutarčių.

3.3. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos.

42. Atlikę 2018 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditą, atkreipėme dėmesį, kad įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų – neužimtų pareigybių. Savivaldybės administracija nevykdė Savivaldybės kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų.
43. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių Savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina Savivaldybės taryba. Savivaldybės kontrolierius jau kelintus metus iš eilės konstatuoja, kad Savivaldybės įstaigose kasmet yra neužimtų pareigybių, o sutaupytos darbo užmokesčio lėšos naudojamos priedams ir priemokoms mokėti. Savivaldybės administracijoje 2019 m. sausio 1 d. neužimtų pareigybių skaičius buvo 14,5, o 2019 m. gruodžio 31 d. – 11 pareigybių. Priedų ir priemokų išmokėta 160 tūkst. 395 Eur.
44. Audito metu Savivaldybės kontrolierius negalėjo įsitikinti, kad visos patvirtintos pareigybės yra reikalingos ir jų darbo krūvis pakankamas, nes pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl yra nuolat

laisvų (neužimtų) pareigybių. Atlikta patvirtintų etatų užimtumo 2019 metais analizė rodo, kad šioje srityje padėtis nepakito. Nėra patvirtintų didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijų ir tvarkos, tinkamai neperžiūrėtos funkcijos ir nenustatytos jų apimtys kiek konkrečiai funkcijai atlikti reikia žmogiškųjų ir kitų išteklių. Pareigybių skaičius patvirtinamas pagal praėjusiais metais buvusį faktinį skaičių ir kasmet iš esmės nesikeičia arba keičiasi labai mažai. Metai iš metų įstaigų turimos laisvos pareigybės rodo, kad netinkamai nustatytas pareigybių, reikalingų funkcijoms atlikti, poreikis: net ir turėdamos laisvų pareigybių, įstaigos atlieka pavestas funkcijas ir pasiekia nustatytus tikslus. Įstaigoms įvertinus veiklos apimtis ir pagrįstai planuojant pareigybių poreikį, būtų pasiekti geresni veiklos rezultatai, efektyviau naudojami skirti ištekliai.

3.4. Perkant advokatų paslaugas, Savivaldybės biudžetui padaryta žala.

45. Už teisinės paslaugas Savivaldybės administracija per 2019 metus sumokėjo 1,1 tūkst. Eur. Išanalizavus informaciją apie suteiktas paslaugas nustatyta, kad perkamos advokatų paslaugos, priskirtos Teisės skyriui, kuriame yra trys teisininkų pareigybės (skyriaus vedėjas ir du specialistai).
46. Net du Panevėžio rūmų teismai (Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmų teismas 2019 m. spalio 17 d. sprendimuose Administracinėje byloje Nr. eI-1257-279-2019 (Teismo proceso Nr.3-65-3-00353-2018-9) ir Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmų teismo 2019 m. gruodžio 13 d. Administracinėje byloje Nr. eI-7915-320/2019 (Teismo proceso Nr. 3-65-3-00200-2019-1)) konstatavo, kad Kupiškio rajono savivaldybės meras Dainius Bardauskas dviem savo potvarkiais (2018-07-04 potvarkiu Nr. MP-35 ir 2019-04-25 potvarkiu Nr. MP-29), sudarydamas Komisijas galimam Savivaldybės kontrolierės Vilmos Mažeikienės tarnybiniam nusižengimui tirti, p a ž e i d ė Lietuvos Respublikos teisės aktus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 patvirtintų Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių 5 punkto reikalavimus, kurie besąlygiškai nustato, kad Komisija gali būti sudaryta tik iš valstybės tarnautojų. Abu Teismai konstatavo, kad dėl nustatytų procedūrinių pažeidimų, sudarant Komisijas, tarnybinio nusižengimo tyrimai buvo neteisėti. Neteisėti mero Dainiaus Bardausko veiksmai turėjo pasekmes. Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2018 m. spalio 5 d. sprendimu Nr. TS-233 Savivaldybės kontrolierei Vilmai Mažeikienei paskyrė tarnybinę nuobaudą – pastabą, o 2019 m. liepos 20 d. sprendimu Nr. TS-175 „Dėl tarnybinio nusižengimo“ paskyrė tarnybinę nuobaudą – papeikimą.
47. Teismai 2019 metais nustatė, kad tarnybinių nusižengimų tyrimai buvo neteisėti ir priėmė sprendimus panaikinti tarnybines nuobaudas Savivaldybės kontrolierei Vilmai Mažeikienei ir

priteisti iš Kupiškio rajono savivaldybės administracijos po 200,00 Eur kiekvieno teismo turėtoms atstovavimo išlaidoms atlyginti.

48. Perkant advokatų paslaugas, iš Savivaldybės biudžeto vienam teisminiam procesui sumokėta 720,00 Eur., kitam – 1064,80 Eur. Bendroje sumoje – 1780,80 Eur. Savivaldybės biudžetui padaryta žala sudaro 2184,80 Eur.

49. Savivaldybė, pirkdama advokato paslaugas, nesivadovavo STT rekomendacijomis, kad institucijos, turinčios savo teisininkus, privalo pagrįsti, kad teisines paslaugas perka tikrai sudėtingai, didelės vertės bylai arba tarptautiniam projektui.

50. Savivaldybės kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracija, turėdama pakankamai atitinkamos srities specialistų ir pirkdama tos srities paslaugas, neužtikrina racionalaus išteklių panaudojimo.

3.5. Komandiruočių ataskaitos nerašomos

51. Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių 6 punktą nurodo, kad grįžęs iš komandiruotės darbuotojas privalo per 3 darbo dienas pateikti jį komandiravusiai įstaigai ataskaitą. Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje ataskaitos, grįžus iš komandiruočių, nerašomos.

52. Nustatyta, kad 2019 metais Savivaldybės administracijos Vidaus administravimo skyriaus vedėja vyko į komandiruotę Italijoje, Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėja į Sakartvelą, keli darbuotojai į Latviją, Ukrainą, Baltarusiją, Airiją. Iš Savivaldybės biudžeto apmokėta 5646,4 Eur.

53. Nustatyta, kad 2019 metais Savivaldybės meras vyko į tarptautines komandiruotes 3 kartus: Baltarusijos Respubliką, Latvijos Respubliką ir Ukrainos Respubliką. Savivaldybės tarybos narė Neringa Klimavičienė vyko į Ukrainos Respubliką. Iš Savivaldybės biudžeto sumokėta 1512,82 Eur, tačiau ataskaitos Savivaldybės tarybai apie komandiruotes, kaip reikalauja teisės aktai nepateiktos.

54. Savivaldybės kontrolierius negalėjo įvertinti tarptautinių komandiruočių išlaidų naudojimo racionalumo, nes ataskaitos nerašomos.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Numatomos priemonės	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos vykdymą atsakingas asmuo
1.	Įvertinti ir užregistruoti buhalterinėje apskaitoje biologinį turtą teisės aktų nustatyta tvarka.	Parengti Kupiškio miesto rekreacinių vietovių, želdynų ir želdinių tvarkymo specialųjį planą planuojama iki 2021-12-31. Vadovaujantis patvirtintu planu biologinis turtas bus įvertintas ir apskaitytas.	2021 m. gruodžio 31 d.	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas
2.	Atlikti kelių ir gatvių kadastrinius matavimus ir įtraukti į apskaitą.	Atlikti 50 km kelių ir gatvių kadastrinius matavimus.	2021 m. gruodžio 31 d.	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas
3.	Parengti ir patvirtinti išorinės reklamos specialųjį planą. Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentus.	Parengti Kupiškio rajono savivaldybės išorinės reklamos specialųjį planą. Parengti teisės aktą, reglamentuojantį išorinės reklamos įrengimą Kupiškio mieste ir rajone, nustatyti Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentus.	2021 m. gruodžio 31 d.	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas
4.	Suteikiant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias patalpas pagal panaudą ar nuomojant skelbti viešą konkursą	Vadovautis ir skelbti viešus konkursus tiek, kiek numato ir reglamentuoja Kupiškio rajono savivaldybės materialiojo turto nuomos tvarkos aprašas, patvirtintas Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimu Nr. TS-32 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės materialiojo turto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Kupiškio rajono savivaldybės	Nuolat	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas

		nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašas, patvirtintas Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. TS-139 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.		
5.	Įvertinti Nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus, užbaigus darbus ir objektus, kurie jau kelerius metus eksploatuojami ir išskelti į kitas turto grupes.	Pavesti Savivaldybės ilgalaikio nekilnojamojo turto vertės didinimo atlikus statybos remonto darbus komisijai, sudarytai Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. ADV-851 „Dėl komisijos sudarymo“, inventorizuoti nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus, užbaigus darbus ir objektus, surašyti siūlymus ir išvadas dėl nebaigtoje statyboje sukauptų rekonstravimo darbų perkėlimo į kitas turto grupes. 3. Siūlymus ir išvadas teikti Savivaldybės administracijos direktoriui.	2020 m. gruodžio 31 d.	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas
6.	Išanalizuoti, ar Savivaldybės tarybos patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius Savivaldybės administracijoje yra optimalus, nustatyti pareigybių skaičiaus kriterijus ir	1. Sudaryti darbo grupę, įtraukiant Darbo tarybos narį (-ius), išanalizuoti ir įvertinti Savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. TS-257 patvirtintą didžiausią leistiną pareigybių skaičių Kupiškio rajono savivaldybės	2020 m. gruodžio 31 d.	Vidaus administravimo skyriaus specialistė Snieguolė Vairienė

	užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių analizę	administracijoje. 2. Rekomenduoti darbo grupei vadovautis Vidaus reikalų ministerijos patvirtintomis rekomendacijomis „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus nustatymo savivaldybės administracijoje“ ir kitais teisės aktais. 3. Siūlymus ir išvadas teikti Savivaldybės administracijos direktoriui.		
7.	Siekiant mažinti įstaigų valdymo išlaidas, patvirtinti pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijus įstaigose ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą.	Sudaryti darbo grupę dėl pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijų įstaigose įvertinimo ir tikslingumo ir dėl pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimo atlikimo pagrįstumo ir tikslingumo.	2021 m. liepos 1 d.	Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Raminta Morkūnaitė
8.	Nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės komandiruočių įforminimo srityje.	Pakeisti Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. lapkričio 29 d. įsakymą Nr. ADV-1070 parengiant naują Tarnybinių komandiruočių tvarkos aprašą.	2020 m. gruodžio 31 d.	Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė Vidaus administravimo skyriaus specialistė Snieguolė Vairienė

Savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė

Finansinio audito ataskaitos „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių be Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

BĮ – biudžetinė įstaiga.

UAB – uždaroji akcinė bendrovė.

VšĮ – viešoji įstaiga.

LR – Lietuvos Respublika.

VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

Finansinio audito ataskaitos „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių be Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“
2 priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslai:

- įvertinti 2019 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl 2019 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Auditas atliktas:

- Pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus.
- Siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir jos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
Audito apimtis	
Audituojamos konsoliduotos ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita, konsoliduotoji veiklos rezultatų ataskaita, konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaita, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti

	pagal 2019-12-31 duomenis.
2019 metų pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai.	Metų pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo 60 100,54 tūkst. Eur, pabaigoje – 62 619,23 tūkst. Eur.
2019 metų pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos.	Siekiant parengti Savivaldybės biudžetą programiniu principu, Kupiškio rajono savivaldybės taryba patvirtino Kupiškio rajono ilgalaikį plėtros iki 2020 metų strateginį planą.
Savivaldybės biudžeto asignavimų suma, kurią 2019 metais valdė asignavimų valdytojai	Savivaldybės patvirtinta asignavimų suma 22,1 mln. Eur. Biudžetiniais metais Savivaldybės biudžetas Savivaldybės tarybos sprendimais buvo tikslinamas 7 kartus.
Veikusios pavaldžios ir kontroliuojamos įstaigos	Į Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį įtraukta 36 subjektų finansiniai ataskaitų rinkiniai. Į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktos Savivaldybės kontroliuojamųjų viešojo sektoriaus subjektų finansinės 2019 metų ataskaitos: 26 biudžetinės įstaigos, 3 viešosios įstaigos, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskirtos prie viešojo sektoriaus subjektų, ir Kupiškio rajono savivaldybės išdas. Per nuosavybės metodo įtaką patenka 3 uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose Savivaldybei priklauso 100 procentų akcijų (UAB „Kupiškio komunalininkas“, UAB „Kupiškio autobusų parkas“ ir UAB „Kupiškio vandenys“); 2 asocijuoti subjektai (AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“); 1 kitas subjektas (VšĮ „Euroregiono Ežerų kraštas direktorato biuras“). Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose konsoliduojami 27 subjektai: Savivaldybės išdas ir 26 biudžetinės įstaigos.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:	
2019 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys.	
Susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir	Susipažinta su įstaigų organizacine struktūra ir veikla, iširta įstaigų apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka,

<p>procedūromis, atliktas kontrolės testavimas</p>	<p>procedūromis. Atlikta tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra.</p> <p>Atlikta rizikos analizė leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausiose rizikos srityse. Atliktas nuoseklios peržiūros ir kontrolės testavimas, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, ilgalaikio turto, įsipareigojimų, pajamų ir veiklos kitų sąnaudų srityse.</p>
<p>Svarbiausių sričių pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių pagrindinės ir analitinės procedūros. Audito įrodymams gauti buvo atliktos skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitos procedūros.</p>	<p>Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje.</p> <p>Sąnaudų ir išlaidų, debetinio ir kreditinio įsiskolinimo, paskolų naudojimo ir apskaitos srityje.</p> <p>Ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų apskaitos srityje.</p> <p>Biudžeto pajamų, biudžeto vykdymo srityje.</p> <p>Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio sudarymo srityje.</p>
<p>Lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas</p>	<p>Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje.</p> <p>Ilgalaikio turto įsigijimo išlaidų srityje.</p> <p>Ilgalaikio ir trumpalaikio turto perdavimo srityje.</p> <p>Sąnaudų ir išlaidų apskaitos srityje.</p>
<p>Taikyti kiekybiniai reikšmingumo lygiai, vertinta kokybiniu atžvilgiu.</p>	<p>Savivaldybės biudžeto išlaidoms apskaičiuota reikšmingumo suma sudarė 1 proc. visų Savivaldybės biudžeto išlaidų, tai yra 221 tūkst. Eur (darbinis reikšmingumas – 165 tūkst. Eur) Savivaldybės konsoliduotam finansinių ataskaitų rinkiniui 1 proc. viso Savivaldybės turto balansinės vertės, tai yra 626 tūkst. Eur (darbinis reikšmingumas – 450 tūkst. Eur). Nustatyti darbinio reikšmingumo lygiai yra didžiausios priimtinos klaidų sumos, naudojamos vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Vertintas kiekvienos klaidos reikšmingumas kokybiniu atžvilgiu.</p>

<p>Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. 2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. 3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas. 4. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. 5. Valstybinio audito reikalavimai. 6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas. 7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas. 8. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas. 9. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas. 10. Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas. 11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-06-10 nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo.“ 12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“. 13. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-388 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje.“ 14. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-380 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 4-ojo standarto „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ patvirtinimo“. 15. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ patvirtinimo“. 16. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir
--	---

	<p>finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“.</p> <p>17. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-430 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ patvirtinimo“.</p> <p>18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ patvirtinimo“.</p> <p>19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“.</p> <p>20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.</p> <p>21. Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymas Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>22. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-01-29 įsakymas Nr. 1K-33 „Dėl 2017 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties, lygių ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimo“.</p> <p>23. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-12-31 įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>24. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr.D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizacijos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>25. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymas Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų</p>
--	--

	<p>finansinių rinkinių konsolidavimo“.</p> <p>26. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. TS-69 „Dėl Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginio plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>27. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 21 d. sprendimas Nr. TS-22 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ .</p> <p>28. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 21 d. sprendimas Nr. TS-21 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>29. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimas Nr. TS-280 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>30. Kiti savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, turto valdymą ir naudojimą, savivaldybės skolą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.</p>
--	--